

V DRUGIH DRŽAVAH.

Iz Albanije so prišla poročila, da je ljudstvo nezadovoljno s službeno in Italiji popolnoma udano politiko. Oblasti so zahtevale od prebivalstva prijava streliva in radi tega so bili ubiti trije italijanski častniki. Kralj Zogu je hudo bolan na tuberkulozi v grlu in razmišlja o nasledniku.

Rumunski kralj Karol namerava odpraviti politične stranke in sestaviti vlado iz najbolj vidnih osebnosti. Novi vladi bi načeloval rumunski poslanik v Londonu Titulescu, ki ne pripada nobeni stranki.

Francoska zbornica je bila otvorjena za zimsko zasedanje dne 4. novembra. — Francija je storila vse, da bi preprečila preplavo Evrope s cenanim ruskim žitom ter lesom. Radi tega koraka Francije so preklicali sovjeti vsa industrijska naročila na Francoskem in s tem je odprt gospodarski boj med Francozi in ruskimi boljševiki.

Zborovanje razorožitvene komisije v Ženevi. Dne 6. novembra je pričelo v Ženevi sedmo zasedanje pripravljane razorožitvene komisije. Navzočih je 80 odposlancev, ki zastopajo 32 v Društvo narodov včlanjenih držav. Prisotni so tudi odposlanci ameriških Združenih držav, Turčije in Rusije, ki niso članice Društva narodov.

Na Litvanskem je razpustila vlada vse katoliške organizacije in je s tem odprt kulturni boj. Zastopnik Sv. stolice v Litvi bo odpotoval v Rim. — Kulturni boj, ako ne bo ukinjen, bode pokopal samostojnost Litve.

Prepad med Ukrajino in Poljsko. Volilni boj je čisto zaslepil Poljake. Pod ključem so že vsi ukrajinski vodilni politiki. Ukrajinski nadškof knez Sceptycki se je mudil v Varšavi, a ga predsednik poljske vlade maršal Piłsudski niti sprejel ni v avdijenco. — Ukrajinci so se obrnili na papeža, naj se zavzame za nje in s tem je dobilo ukrajinsko uprašanje še prav posebno mednarodni značaj.

Volilni preokret v ameriških Združenih državah. V Združenih državah si delita moč dve stranki: republikanci in demokrati. Dne 4. novembra so se vršile volitve za celotno obnovo državnega zbora in za tretjinsko prenovitev senata. Novo izvoljeni ameriški kongres bo začel po ustavi poslovati še le koncem prihodnjega leta. Prva zbornica šteje 435 poslancev, druga 96 senatorjev. Republikanci so razpolagali dosedaj z 269 poslaniškimi mesti, demokrati so jih imeli le 166. V senatu so imele republikanci 57 mandatov, demokrati le 39. Po zadnjih vestih iz Washingtona so volilni izidi ti-le: 218 republikancev, 216 demokratov, 1 neodvisen farmer.

DOBRO manufakturno BLAGO
kupite po najnižjih cenah pri

M. E. ŠEPEC
Maribor Grajski trg 2 1232

Občni zbor Kmetijske zveze v Mariboru

bo v sredo dne 10. decembra 1930 ob 10. uri predpoldne v Zadrugi gospodarski banki v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in preglednikov.
2. Naše kmetijstvo v svetovnem gospodarstvu — Ivan Vesenjaj.
3. Standarizacija. Vnovčevanje kmetijskih pridelkov — Vl. Pušenjak.
4. Organizacija izvoza naših kmetijskih pridelkov — France Jerebič.
5. Predlogi in sklepi.
6. Volitev načelstva in treh preglednikov računov.
7. Slučajnosti.

Vsaka krajevna kmetijska zveza pošlje na občni zbor za vsakih začetih 20 članov po 1 delegata, ki mora imeti s seboj pismeno pooblastilo krajevnega odbora kmetijske zveze.

Načelnik.

ZA NEDELJO Francoska revolucija.

Splošno o revoluciji.

Na Francoskem je bilo že davno vse pripravljeno za prevrat. Glavni vzroki revolucije so bili na političnem ter socialnem polju življenja in že sami bi bili zadostoval, priklicati prevrat; a najbolj rodovitna tla za revolucijo so bila v versko in pravno življenje in že baš radi tega se je tako strahovito razmahnila in povzročila tako grozna razdejavanja. Nevera in nečistost sta bili popolni gospodarici v višjih krogih, v znanosti ter po časopisju. Na političnem polju se je bil do skrajnosti osvoval brezmejni absolutizem; severo-ameriška osvobodilna vojna 1775-83 je vzbudila navdušenje za republikansko državno obliko; nižje ljudstvo je ječalo pod neznosnimi davki ter bremen, posledica brezkončnih vojn Ludovika XIV. ter njegove in njegovega naslednika potratnosti na dvoru. Plemstvo ter duhovščina sta bila davkov prosta ter sta bila pri ljudstvu le orodje osvovalne vlade. Plemstvo je zahtevalo od tlačanov le dajatve, a mu ni dalo nič za to. Pri vsem tem naštetem zlu je bila francoska država pred bankrotom.

Da bi odstranila državno finančno bedo, je bila absolutistična vlada prisiljena, da je sklicala na posvet leta 1789 stanove in še pritegnila takozvani tretji stan. Kmalu je potegnil tretji stan vso oblast nase in se proglasil za »narodno skupščino« ki je našla proti sredstvo zoper državni bankrot v zaplenitvi cerkvenega premoženja. Kmalu za tem se je lotila narodna skupščina koraka, da bi dala državi drugo obliko, navezala kraljestvo na ljudsko voljo, razdrila cerkveni red ter zatrla sa-

mostane. To gibanje je dovedlo kmalu do umora kralja in do uvedbe republike brez Boga. Francija bi naj bila razkristjanjena, kar se je tudi zgodilo v najhujši meri v javnem ter družinskem življenju. Reke krvi, ki so jo preplavili, so priklicale streženje in hrepenenje po Bogu ter po pomirjenju dežele. Napoleon Bonaparte, od l. 1799 prvi konzul, je ukrotil revolucijo, vpo stavil je namesto zaželjene meščanske svobode železno gospodarstvo vojaščine in je napravil s pogodbo z Vatikanom (leta 1802) Francijo v zunanjem življenju krščansko.

Kako je razkristjanila revolucija Francijo?

Revolucionarna narodna skupščina se je lotila po uničenju cerkvenega premoženja, iztrebljenju dobre duhovščine ter samostanov zakona. Zapovedala je civilno poroko, razporka je bila po zakonu dovoljena. V Parizu so bile ločitve zakonov na dnevnem redu. Ker so bili možje dalje časa v vojni, so sklepale žene doma kar druge zakonske zveze. Zakonski zadržki so bili odpravljeni; nezakonski otroci glede dedščine enakovredni z zakonskimi; vlačuge so prejemale celo državno podporo. Ko je umoril takozvani narodni konvent kraja in vse nasprotnike, je deloval od sredine leta 1793 na tem, da popolnoma razkristjani Francijo. Še obstoječe cerkveno imetje ter opremo je zaplenil, cerkvam pustil le en zvon, mnogo cerkev je bilo prodanih in služba božja odpravljena. Cerkev sv. Genoveje v Parizu je bila proglašena za svetišče vseh bogov in v njem so pokopali največjega brezverskega rovarja Voltaire kot prvega »svetnika« republike. Celo krščansko časovno računanje s krščanskim koledarjem vred sta bila odpravljena 22. nov. 1793. Novo štetje je pričelo z dnem proglasitve republike, 22. septembra 1792; meseci so prejeli druga imena; mesto krščanskega tedna je bilo upeljano 10 dni, mesto nedelje so praznovali 10. dan, mesto krščanskih praznikov so bili uvedeni republikanski s pustnimi obredi. Novo službo božjo so upeljali s — češčenjem »boginje pameti«. Posadili so na nosala ničvredno žensko z republikansko čepico na glavi in v nesposobni obleki. V slovesnem sprevodu so jo spremljali v pariško stolno cerkev, jo dvignili na oltar in zažigali — pred njo kadilo. Peli so boginji na čast slavospeve, popivali iz svetih posod in uganjali najbolj razuzdana bogokletstva. Pravkar opisana služba božja bi se naj ponavljala vsaki deseti dan tudi po deželi, kar se je resnično godilo nekaj časa.

Robespierre, začasni diktator Francije, se je bal, da bi znala pognati iz tega češčenja vlačuge nevarnost za nje govo diktaturo, je pustil vladne pristaje, ki so se zavzemali za »boginjo pameti«, obglaviti in je zapovedala narodno skupščino na njegov pritisk vero v pričujočnost Boga in v neumrjnost duše. Po obglavljenju Robespierre — 21. febr. 1793 — je izšla postava, po kateri so bili prepovedani vsi obredi iz-

ven cerkve, zvonjenje, vsa verska znamenja na hišah, duhovniki so niso smeli pokazati v duhovniški obleki.

Dne 30. marca 1795 je bilo uzakonjeno, da se morajo kristjani posluževati cerkev ne le ob praznikih republike, ampak tudi glede krščanskega bogoslužja — narodna skupščina je dovolila versko prostost.

V par stavkih opisana grozna revolucija Francije nam kaže, kam in kako daleč zabredejo državni krmiljarji in od njih nahujskane množice, ako so zavrgle Boga ter cerkev ter se oprijele prelivanja krvi in neverjetnih bogočastnih blaznosti. Kar so počeli v dobi revolucije Francozi, uganjajo danes boljševiki v Rusiji.

★

Kam vodi laična šola. Laična šola je posvetna šola brez Cerkve in brez verske vzgoje. Takšno šolo so radikali vpeljali na Francoskem. Sadovi te šole so takšni, da svojo domovino iskreno ljubeči Francozi dvigajo v vedno večjem številu in z vedno večjo odločnostjo svoje svarilne glasove. Sadovi se kažejo ne samo pri učencih, marveč tudi pri učiteljih. Velika večina — tri četrtine — francoskega ljudskošolskega učiteljstva je organizirana v socialističnih ali pa celo v komunističnih organizacijah. Vsak razumen človek vidi, kakšna nevarnost preti od takšnih organizacij morali in domovinski vzgoji francoske mladine. — Stranke, ki so zakrile zakone o popolni laizaciji francoske ljudske šole, se sedaj v skrbah prijemajo za glavo. Izgnali so iz državnih šol duha božjega in verskega, priklicali pa so v nje duha rdečarskega. V skrbah je tudi sedanja francoska vlada, ki misli na to, kako bi zajezila povodenj socializma in komunizma med učiteljstvom. Katoličani so si proti tej nevarnosti pomagali na drug, bolj učinkovit način: zasnivali so si zasebne katoliške šole, ki jih vzdržujejo z lastnimi stroški. V te šole zahaja že 47% šolske dece. So države, ki posnemajo francoski vzor državne laične šole, ne posnemajo pa francoskega zgleda, ki daje svobodo zasebnim šolam verskega duha. Takšno posnemanje je nedosledno in škodljivo.

Hoover in ameriški katoličani. Predsednik Hoover je poslal pozdrav ameriškim luteranom, ki obhajajo 400letnico protestantizma. V svojem pismu hvali Lutera kot početnika verske reformacije in reformacije zastarelih odnošajev med cerkvijo in državo. — Predsednik katoliškega združenja je odgovoril z ostrim protestom, češ, da je Hooverjeva izjava udarec katoličanom v obraz in da predsednik svobodne Amerike ne sme kazati strankarske naklonjenosti za to ali ono veroizpoved, ampak mora biti branitelj ustave, ki daje vsem veroizpovedim enake pravice. Predsednikov tajnik je takoj nato izjavil, da predsednik ni nameraval žaliti verskega čuta katoličanov, da je vselej pospeševal strpljivost napram vsem veroizpovedim.

Katoliška Cerkev v Ameriki. »Najmočnejša je danes katoliška Cerkev v Ameriki«, je dejal neki francoski filozof in učenjak, ki je ravno prišel v Zedinjene države Severne Amerike, kjer bo imel znanstvena predavanja po ameriških vseučiliščih. »Ni močna po številu, toda trdna je v organizaciji in to mlado zdravje ji bode priborilo končno zmago v Združenih državah.«

Iz protestantizma v katoliško Cerkev. V indijski vasi Nellore je prestopilo v katoliško Cerkev pol vasi: 126 družin, ki so doslej pripadali neki protestantski verski ločini. Misijonarji jim niso takoj verovali in so jim dali dve leti poskušnje. V teh dveh letih so se pokazali goreče kristjane, ter tako po pravici zaslužili krst in Kristusa.

Spreobraženi ljudožrci. V gorah Papuanskih otokov v Novi Gvineji so slavili čudovit jubilej. Minilo je 25 let, odkar je Kristusov nauk preosnoval srca ljudožrcov v ponižne nasledovalce Kristusove. Pred 25 leti so poznali samo vojsko in divje klanje. Danes pa obdelujejo zemljo, hodijo v cerkev in k zakramentom; še drugim poganskim rodovom so v zgled. Sosedni rodovi so poslali odposlanstvo k misijonarjem, naj bi še njim pokazali luč prave vere. Kakor hitro dobe misijonarji pomoč in nove apostole, bodo šli in ustregli želji paganov. Čudovita moč milosti božje, ki more divjega ljudožrca spraviti na kolena pred namestnikom Kristusovim v spovednici.

NOVICE

Ministri v Sloveniji. Ljubljano in Maribor so obiskali v nedeljo, oziroma v torek ministrski predsednik Živkovič in finančni minister dr. Šverljuga, minister pravde dr. Sršič ter minister za žume in rude Dušan Sernec. Sprejem ministrov v Sloveniji je bil iskren in veličasten.

Ponesrečil je vli. g. župnik F. Treiber iz Šminklavža pri Slovenjgradcu. Konj se je splašil v Slovenjgradu avtomobila. Gospod župnik je padel z voza in se poškodoval pri padcu.

Ubaj. Na cesti v Zgornji Dupleški vrh je napadel posestniški sin čevljarkega pomočnika Ivana Čaplo in ga tako obdelal s krampom, da je na posledicah poškodb umrl v mariborski bolnici.

Dravo ga je ubilo. V Zgornji Pristavi v mariborski okolici so v petek dne 7. novembra pri Kvasovih v gozdu podirali drevje. Eno od dreves je doseglo pri padcu z vejami Mihaela Kvasa in mu stisnilo prsni koš, da je revež takoj izdihnil.

Euda nesreča. Posestnica Helena Rap iz Lovnika pri Poljčanah je brnala njivo. Na strmi njivi pri ovinku je brano dvignila, ker je hotela obrniti. Pri obračanju je spodrsnila, padla, in brana z zobmi na njo. V tako groznem položaju so jo vlekli konji še kakih 200 korakov. Revi je potegnilo železno zobovje kožo s telesa in jo zlo mlačkalo.

Samo 290 Din

obleka iz bombažaste tkanine!

Samo 380 Din

trpežna suknena obleka!

Samo 580 Din

zimska suknja iz debelega sukna!

1004/5

Razpusti

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

Kor ne uga, se zamenja ali vrne denar. Zadržavajte takoj novi, veliki, ilustrirani cenic s vašimi slikami, katerega dobite popolnoma zastonj!

Podsulo ga je. Dne 8. novembra je podsula zemlja delavca Antona Kluga iz Kamensaka, ki je kopal zemljo za opekarno g. Krajnc iz Ljutomera. Ponesrečenega so prepeljali v ormoško bolnico.

Skrivajte orožje pred decol V Mežici na Koroškem sta se igrala štiri- in petletni fantek. Mlajši je snel s stene puško in po otroški neprevidnosti sprožil v starejšega, kateremu je obtičala krogla v glavi in je življenje otroka na tehtnici.

Smrtna žrtev po nesreči. V Nedelici v Prekmurju se je igral 24letni mladenič Stefan Dominko s starim revolverjem, ki je bil na nesrečo nabit. Radi neprevidnega ravnanja se je orožje sprožilo in krogla je smrtno zadela teta Hozjan Uršo, ki se je bila pravkar vrnila od popoldanske službe božje in se je odpravljala na dan Vseh svetnikov na pokopališče.

Ker je bila žejna, je izpila po neprevidnosti precej očetove kisline 71letna Marija Dvoršak iz Strenskega pri Rimskih toplicah. Radi starosti je njeno stanje opasno.

Psalterium Breviarj Romani se je pred nekaj tedni našel pri Ptujcu. Dobil se v župnišču pri Sv. Marku nižje Ptuja. Lastnik ni vpisan.

Koliko stane mednarodni mir? Nedavno objavljen proračun Društva narodov za prihodnje leto 1931 znaša šest milijonov dolarjev. Za ta znesek bo torej človeštvo vsaj leto dni varno pred vojno. Društvo narodov samo: njegove seje, osebje in tiskovine stane 3.300.000 dolarjev. Druga polovica kreditov se porabi v kritje izdatkov obeh ustanov, ki delujeta pod pokroviteljstvom Društva narodov. To sta mednarodno mirovno razsodišče v Haagu in mednarodni urad dela v Ženevi.

Kdaj so začeli rabiti na čevljih — peto? Cesar Karol Veliki je bil še kronan v copatah brez pete na čevljih, katere do tedaj niso poznali še nikjer na svetu. Začeli so jo rabiti nekaj let pred 1600. Kedo je izumitelj pete na čevlju, je neznano.

Ključ cerkve božjega groba v Jeruzalemu, ki je najznamenitejša svetišče krščanstva, je v rokah mohamedanca.

Na Španskem ter Portugalskem in v nekaterih pokrajinah Severne Amerike ne prevzame žena po poroki ime na moža, ampak obdrži še naprej svoje dekliško ime.